

اللهم اغفر لي

بسمه تعالی

دانشگاه تهران

دانشکده علوم ریاضی

تأییدیه اعضای هیأت داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضای هیأت داوران نسخه نهایی پایان نامه خانم لیلا کرامتی رشته ریاضی محض تحت عنوان: «توصیف طیفی مضارب یکه و رادیکال در جبرهای باناخ» را از نظر فرم و محتوا بررسی نموده و آن را برای اخذ درجه کارشناسی ارشد مورد تأیید قرار دادند.

امضاء	رتبه علمی	نام و نام خانوادگی	اعضای هیأت داوران
	دانشیار	دکتر سیدمسعود امینی	۱- استاد راهنما
	دانشیار	دکتر فرشته سعدی	۲- استاد مشاور
	استادیار	دکتر عباس حیدری	۳- استاد ناظر داخلی
	استاد	دکتر حکیمه ماهیار	۴- استاد ناظر خارجی
	استادیار	دکتر عباس حیدری	۵- نماینده تحصیلات تکمیلی

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی-پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:

«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد نگارنده در رشته ریاضی (محض) است که در سال ۱۳۸۹ در دانشکده علوم ریاضی دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی جناب آقای دکتر سید مسعود امینی، مشاوره سرکار خانم دکتر فرشته سعدی از آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

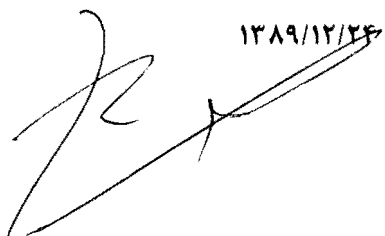
ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تامین نماید.

ماده ۶: اینجانب لیلا کرامتی دانشجوی رشته ریاضی (محض) مقطع کارشناسی ارشد تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: لیلا کرامتی

تاریخ و امضا: ۱۳۸۹/۱۲/۲۴

آیین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانش‌آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهش‌های علمی که تحت عنوان پایان‌نامه، رساله و طرح‌های تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می‌باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید راهنما، مشاور و یا دانشجو مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده اساتید راهنما و دانشجو می‌باشد.

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش‌آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب، نرم افزار و یا آثار ویژه (اثری هنری مانند فیلم، عکس، نقاشی و نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده‌ها، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده‌ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آئین‌نامه‌های مصوب انجام شود.

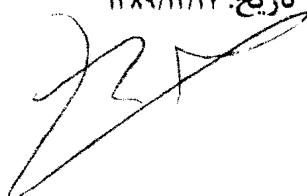
ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته‌ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی دانشگاه می‌باشد، باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

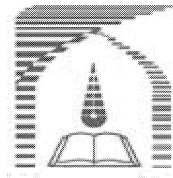
ماده ۵- این آیین‌نامه در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۸۷/۴/۱ در شورای پژوهشی و در تاریخ ۸۷/۴/۲۳ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۸۷/۷/۱۵ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم‌الاجرا است.

«اینجانب لیلا کرامتی دانشجوی رشته ریاضی (محض) ورودی سال تحصیلی ۱۳۸۷ مقطع کارشناسی ارشد دانشکده علوم ریاضی متعهد می‌شوم کلیه نکات مندرج در آئین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس را در انتشار یافته‌های علمی مستخرج از پایان‌نامه/ رساله تحصیلی خود رعایت نمایم. در صورت تخلف از مفاد آئین‌نامه فوق‌الاشعار به دانشگاه وکالت و نمایندگی می‌دهم که از طرف اینجانب نسبت به لغو امتیاز اختراع بنام بنده و یا هرگونه امتیاز دیگر و تغییر آن به نام دانشگاه اقدام نماید. ضمناً نسبت به جبران فوری ضرر و زیان حاصله بر اساس برآورد دانشگاه اقدام خواهد نمود و بدینوسیله حق هرگونه اعتراض را از خود سلب نمودم»

امضا: لیلا کرامتی

تاریخ: ۱۳۸۹/۱۲/۲۴

دانشگاه تربیت مدرس

دانشکده علوم ریاضی

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد ریاضی (محض)

توصیف طیفی مضارب یکه و رادیکال در جبرهای باناخ

توسط

لیلا کرامتی

استاد راهنما

دکتر سید مسعود امینی

استاد مشاور

دکتر فرشته سعدی

اسفند ۱۳۸۹

تقدیم به:

اسطوره های همیشه جاودان زندگیم

آنان که عاشقانه دوستشان دارم

پدر و مادر عزیزم

که تلاش و کوشش را با همتی بی دریغ ره توشه ام ساختند، تا

به من پیاموزند شایسته زیستن را

و خواهرم آرزو

تشکر و قدردانی

پروردگارا، مرا مدد کن تا دانش اندکم، نه نردبانی باشد برای فزونی تکبر و غرور، نه حلقه ای برای اسارت و نه دست‌مایه ای برای تجارب، بلکه تکیه گاهی باشد برای تجلیل از تو و متعالی ساختن خود و دیگران. خداوندا تو را سپاس، که در لحظه لحظه زندگی یار و یاورم بودی، از دریچه لطف بر من منت نهاده و وجود تشنه ام را جرعه ای از علم و معرفت حیات بخشیدی.

به اتمام رساندن این تحقیق را مدیون مساعدت های افراد بی شماری هستم که با اهداء صمیمانه ترین سپاس ها، به حکم ادب مراتب قدردانی خود را ابراز می دارم.

از حمایت های پدر و مادرم که هر چه شور و شوق و آرزو در دل دارند، به من بخشیدند و هر آنچه دارم پس از خدا مدیون بزرگواری و صبوری این عزیزان است، بی نهایت سپاسگزارم.

زحمات و تلاش های ارزنده و بی شائبه استاد راهنمای محترم، جناب آقای دکتر امینی که بدون تردید شاگردی ایشان یکی از بزرگترین افتخارات زندگی من است را خالصانه ارج نهاده، کمال تشکر را دارم.

از استاد مشاور عزیزم، سرکار خانم دکتر سعدی که با دقت نظر در تمامی مراحل تحقیق وقت گرانبهایشان را صرف راهنمایی من نموده، صمیمانه سپاسگزارم.

در پایان از تمامی دوستان عزیزم که هر کدام با وجودشان، کلامشان و حمایت هایشان این دوره را برایم خاطره انگیز ساختند، تشکر می کنم.

با تشکر

لیلا کرامتی

اسفند ۸۹

چکیده

در این پایان نامه، ابتدا به توصیف طیفی رادیکال ژاکوبسن جبر باناخ A برحسب چند پارامتر طیفی پرداخته می شود. به خصوص نشان داده می شود که برای عضو وارون ناپذیر a متعلق به جبر باناخ A ، اگر تعداد عناصر موجود در طیف ax به ازای هر x متعلق به یک همسایگی دلخواه از همانی، کمتر یا مساوی تعداد عناصر موجود در طیف x باشد، آنگاه a به رادیکال ژاکوبسن جبر باناخ A تعلق دارد. همچنین توصیف هایی از اسکالرها، یعنی مضارب یکه جبر باناخ A ، ارائه می شود. نشان داده می شود که هرگاه عضو a متعلق به جبر باناخ نیم ساده A دارای این ویژگی باشد که تعداد عناصر موجود در طیف ax به ازای هر x متعلق به یک همسایگی دلخواه از همانی، کمتر یا مساوی تعداد عناصر موجود در طیف x باشد، آنگاه a مضربی از همانی است. به علاوه، توصیف جدیدی از جبرهای باناخ جابه جایی ارائه خواهد شد. به خصوص، نشان داده می شود جبر باناخ A جابه جایی است اگر و تنها اگر تعداد اعضای موجود در طیف، تحت همه جایگشت های سه تایی از عناصر متعلق به یک همسایگی از همانی، ثابت بماند.

این پایان نامه براساس مراجع های اصلی [9] و [10] تنظیم شده است.

واژه های کلیدی : جبر باناخ، رادیکال ژاکوبسن، طیف، مضرب همانی، شبه پوچ توان، نیم ساده،

جابه جایی

فهرست مندرجات

۴	۱	مقدمات و پیش نیازها
۴	۱.۱	مقدمه
۴	۲.۱	جبرهای باناخ
۱۲	۳.۱	*-جبرهای باناخ و C^* -جبرها
۱۴	۴.۱	توابع زیرهمساز
۱۷	۵.۱	مفهوم ظرفیت
۲۰	۲	توصیف طیفی رادیکال ژاکوبسن
۲۰	۱.۲	مقدمه

۲۰ محک‌های جمعی عضویت در رادیکال ژاکوبسن ۲.۲

۲۶ محک‌های ضربی عضویت در رادیکال ژاکوبسن ۳.۲

۴۶ ۳ توصیف طیفی مضارب یکه

۴۶ مقدمه ۱.۳

۴۶ توصیف طیفی مضارب یکه ۲.۳

۵۵ ۴ بررسی طیف عناصر در شرایط خاص

۵۵ مقدمه ۱.۴

۵۵ بررسی طیف عناصر پایای ضربی تحت پارامترهای طیفی ۲.۴

۶۲ ۵ توصیف طیفی جبرهای باناخ جابه‌جایی

۶۲ مقدمه ۱.۵

۶۲ توصیف طیفی جبرهای باناخ جابه‌جایی ۲.۵

۶۵ کتاب‌نامه

ج

۶۷

واژه‌نامه فارسی به انگلیسی

۶۹

واژه‌نامه انگلیسی به فارسی

مقدمه

برای یک جبر باناخ مختلط یک‌دار A ، یکی از مفاهیم مهم و آشنا رادیکال ژاکوبسن^۱ است که بنا به تعریف اشتراک هسته نمایش‌های تحویل‌ناپذیر پیوسته روی A یا به طور معادل اشتراک ایده‌آل‌های ماکسیمال چپ (راست) از A است. توجه به مبحث رادیکال ژاکوبسن به خاطر نقشی که در پیوستگی خودکار هم‌ریختی‌های جبر باناخ (به عنوان مثال مساله برد چگال) دارد، حائز اهمیت است. می‌دانیم برای جبر باناخ A یک توصیف شناخته شده از رادیکال A که با $Rad(A)$ نمایش داده می‌شود عبارت است از:

$$Rad(A) = \{a \in A : \sigma(ax) = \{0\}, \forall x \in A\}$$

که در حقیقت یک توصیف طیفی ضربی برای رادیکال است (در اینجا $\sigma(\cdot)$ نمایانگر طیف می‌باشد). همچنین هر عضو $Rad(A)$ یک عضو شبه پوچ توان A است. در حالتی که A جابه‌جایی باشد مجموعه اعضای شبه پوچ توان که با نماد $QN(A)$ نشان داده می‌شود، همان $Rad(A)$ است. در [17] شرایط کلی‌تری که تحت آن این دو مجموعه یکی هستند بررسی شده است. شاید مهمترین توصیف طیفی رادیکال ژاکوبسن نتیجه بدست آمده توسط زمانک^۲ و اُپتیت^۳ در [6] و [17] باشد که بر اساس آن عضو $a \in A$ به رادیکال A تعلق دارد اگر و تنها اگر $\sigma(a+x) = \sigma(x)$ برای هر $x \in A$ ، که این نیز معادل است با اینکه $\rho(a+x) = 0$ برای هر عضو شبه پوچ توان $x \in A$ که در حقیقت توصیف‌های طیفی جمعی برای $Rad(A)$ هستند. جالب توجه است که مدتها قبل از ارائه توصیف‌های جمعی

^۱Jacobson

^۲Zemanek

^۳Aupetit

برای رادیکال، توصیف‌های ضربی (البته با توجه کمتری) مطرح شده بودند. زمانک، محک جمعی $\rho(a+x) = 0$ برای هر عضو شبه پوچ توان $x \in A$ را با محک ضربی $\rho(ax) = 0$ برای هر x در A ، مقایسه کرد و بیان کرد که در محک ضربی نمی توان x را به عناصر متعلق به $QN(A)$ محدود کرد. زیرا طبق استدلال زمانک، اگر داشته باشیم $Rad(A) = \{a \in A : \rho(ax) = 0, \forall x \in QN(A)\}$ ، آنگاه برای جبرهایی با $QN(A) = \{0\}$ مانند A ، باید داشته باشیم $Rad(A) = A$ که این امکان پذیر نمی باشد. [10]

بنابراین سوالی که پیش می آید این است که در توصیف ضربی رادیکال ژاکوبسن، تحت چه شرایطی می توان x را محدودتر کرد؟ شاید اولین قدم در این راستا توصیف زیر باشد که در [18] آمده است.

$$Rad(A) = \{a \in A : \sigma(ax) = \{0\}, \forall x \in \mathbf{1} + QN(A)\}$$

در این پایان نامه سعی بر ارائه توصیف‌های طیفی ضربی برای رادیکال ژاکوبسن و همچنین شناسایی مضارب یکه و شناسایی جبرهای باناخ جابه‌جایی برحسب پارامترهای طیفی است.

ساختار پایان‌نامه که مرجع‌های اصلی آن [9] و [10] می باشد، در یک نگاه کلی به شرح زیر است: در فصل اول به مقدمات و پیش نیازهای لازم از جبرهای باناخ و C^* -جبرها، توابع زیرهمساز و مفهوم ظرفیت پرداخته و بعضی از نمادهای مورد نیاز معرفی می شوند.

در فصل دوم، ابتدا در بخش دوم توصیف‌های طیفی جمعی رادیکال ژاکوبسن مطرح می شوند. سپس در بخش سوم، به توصیف طیفی ضربی رادیکال برحسب پارامترهای طیفی نظیر شعاع طیفی، عدد اصلی طیف، آرگومان طیف و ... پرداخته خواهد شد و مثال‌هایی که ضرورت فرضیات را نشان می دهد ارائه می کنیم. نشان داده می شود برای عضو وارون ناپذیر a متعلق به جبر باناخ A ، اگر تعداد عناصر موجود در طیف ax به ازای هر x متعلق به یک همسایگی دلخواه از همانی، کمتر یا مساوی تعداد عناصر موجود در طیف x باشد، آنگاه a به رادیکال ژاکوبسن جبر باناخ A تعلق دارد.

در فصل سوم در ادامه کار انجام شده در فصل دوم، مضارب یکه جبر باناخ A برحسب پارامترهای طیفی ذکر شده، مورد بررسی قرار می گیرند و همچنین به ارائه مثال‌هایی مرتبط با موضوع می پردازیم. نشان داده می شود که هرگاه برای عضو a در جبر باناخ نیم‌ساده A ، تعداد عناصر موجود در طیف ax به ازای هر x متعلق به یک همسایگی دلخواه از همانی، کمتر یا مساوی تعداد عناصر موجود در طیف x باشد، آنگاه a مضربی از همانی است.

در فصل چهارم به بررسی عناصر پایای ضربی تحت پارامترهای شعاع طیفی، نرم و آرگومان پرداخته و طیف چنین عناصری را تحلیل می کنیم. نشان داده می شود برای جبر باناخ A و $a \in A$ ، اگر برای هر x متعلق به جبر A ، $\rho(ax) = \rho(x)$ در این صورت یا $\sigma(a) \subseteq S(\circ, 1)$ یا $\sigma(a) = \overline{B(\circ, 1)}$. به خصوص، هرگاه A یک C^* -جبر باشد $\sigma(a) \subseteq S(\circ, 1)$ و عضو a یکانی است.

در فصل پنجم توصیف طیفی جدیدی از جبرهای باناخ جابه‌جایی بیان می کنیم. به ویژه خواهیم دید جبر باناخ A جابه‌جایی است اگر و تنها اگر تعداد اعضای موجود در طیف، تحت همه جایگشت‌های سه‌تایی از عناصر متعلق به یک همسایگی از همانی، ثابت بماند.

فصل ۱

مقدمات و پیش نیازها

۱.۱ مقدمه

در این فصل، بعضی از تعاریف و قضایای اساسی مربوط به جبرهای باناخ و C^* -جبرها، توابع زیرهمساز و مفهوم ظرفیت که در فصل‌های بعد مورد استفاده قرار خواهد گرفت، مطرح می‌شود. در این پایان‌نامه، جبر باناخ A یک جبر مختلط یک‌دار با عضو یکه 1 می‌باشد. مرجع‌های اصلی این فصل [3]، [9]، [10] و [16] می‌باشند.

۲.۱ جبرهای باناخ

تعریف ۱.۲.۱ فضای برداری A روی میدان اعداد مختلط، یک جبر مختلط نامیده می‌شود هرگاه به همراه ضربی برای هر $x, y, z \in A$ و $\lambda \in \mathbb{C}$ داشته باشیم:

$$x(yz) = (xy)z \quad (\text{الف})$$

$$(x+y)z = xz + yz \quad (\text{ب})$$

$$x(y+z) = xy + xz \quad (\text{ج})$$

$$\lambda(xy) = (\lambda x)y = x(\lambda y) \quad (\text{د})$$

تعریف ۲.۲.۱ فضای برداری نرم دار کامل، فضای باناخ نامیده می شود.

به عبارت دیگر $(X, \|\cdot\|)$ فضای باناخ است هرگاه هر دنباله کشی در آن همگرا باشد.

تعریف ۳.۲.۱ فرض کنیم جبر مختلط A به همراه نرم $\|\cdot\|$ یک فضای باناخ باشد و به علاوه برای هر $x, y \in A$ داشته باشیم $\|xy\| \leq \|x\|\|y\|$ ، آنگاه A یک جبر باناخ نامیده می شود. اگر برای هر دو عضو دلخواه $x, y \in A$ داشته باشیم $xy = yx$ آنگاه A را یک جبر باناخ جابه جایی می نامند. هرگاه A یکه ضربی داشته باشد، آن را جبر باناخ یکدار گوئیم و یکه A با 1 نشان داده می شود. در این صورت عضو x از A وارون پذیر نامیده می شود هرگاه عضوی مانند y از A موجود باشد طوری که $xy = yx = 1$. عضو y یکتاست، آن را وارون x نامیم و با x^{-1} نمایش می دهیم. به علاوه مجموعه تمام عناصر وارون پذیر جبر باناخ یکدار A ، با $G(A)$ نشان داده می شود.

مثال ۱.۲.۱ فرض کنیم K فضای هاسدورف فشرده باشد. در این صورت $C(K)$ ، فضای باناخ توابع پیوسته مختلط مقدار روی K ، با ضرب نقطه وار و سوپریمم نرم یک جبر باناخ جابه جایی یکدار است.

بدیهی است هر زیرجبر بسته از $C(K)$ ، برای فضای هاسدورف فشرده K ، خود یک جبر باناخ است. به عنوان مثال برای زیرمجموعه فشرده K از صفحه مختلط، جبر $A(K)$ متشکل از توابع پیوسته روی K و تحلیلی روی درون K ، زیرجبر بسته ای از $C(K)$ و یک جبر باناخ جابه جایی یکدار است. در حالتی که $K = D = \{\lambda \in \mathbb{C} : |\lambda| \leq 1\}$ ، جبر قرصی نامیده می شود.

مثال ۲.۲.۱ فرض کنیم X یک فضای باناخ باشد. در این صورت $B(X)$ ، جبر عملگرهای خطی کراندار روی X ، با عمل ترکیب به عنوان ضرب و نرم عملگری یک جبر باناخ غیر جابه جایی یکدار است.

مثال ۳.۲.۱ فرض کنیم X یک فضای نرم دار و N زیر فضای بسته ای از X باشد. فضای خارج قسمتی X/N همراه با نرم خارج قسمتی

$$\|x + N\| = \inf\{\|x + y\| : y \in N\}$$

یک فضای نرم‌دار است و اگر X باناخ باشد X/N نیز باناخ است.

همواره می‌توان یک جبر باناخ بدون یکه مانند A را در یک جبر باناخ یک‌دار به صورت

$$A_1 = A \oplus \mathbb{C}$$

$$(x, \alpha) + (y, \beta) = (x + y, \alpha + \beta), \quad \lambda(x, \alpha) = (\lambda x, \lambda \alpha), \quad (x, \alpha) \cdot (y, \beta) = (xy + \beta x + \alpha y, \alpha \beta)$$

و نرم $\|(x, \alpha)\| = \|x\| + |\alpha|$ نشانند. عضو $(0, 1)$ یکه A_1 است. به وضوح A_1 جابه‌جایی است اگر و تنها اگر A جابه‌جایی باشد.

تعریف ۴.۲.۱ فرض کنیم A یک جبر باناخ یک‌دار با یکه 1 و x عضوی در A باشد. در این

صورت مجموعه

$$\sigma_A(x) = \{\lambda \in \mathbb{C} : \lambda 1 - x \notin G(A)\}$$

را طیف x در A می‌نامند.

با توجه به اینکه هر جبر باناخ غیریک‌دار مانند A را می‌توان در یک جبر باناخ یک‌دار مانند A_1

نشانند، برای عضو x در جبر باناخ غیریک‌دار A ، طیف x در A به عنوان طیف x در یک‌دار شده A یعنی A_1 تعریف می‌شود.

تذکر ۱.۲.۱ در حالت کلی طیف یک عضو در یک جبر باناخ یک‌دار با طیف آن در یک زیرجبر بسته (یک‌دار) آن متفاوت است. اگر $B \subseteq A$ یک زیرجبر بسته از جبر باناخ A شامل یکه A باشد آنگاه به ازای هر $x \in B$ $\sigma_A(x) \subseteq \sigma_B(x)$.

از این پس هرگاه ابهامی پیش نیاید برای طیف عضو x از جبر باناخ A به جای $\sigma_A(x)$ نماد

$$\sigma(x)$$

به کار برده می‌شود. همچنین منظور از $\sigma'(x)$ ، $\sigma(x) \setminus \{0\}$ است.

تعریف ۵.۲.۱ فرض کنیم A یک جبر باناخ باشد. در این صورت عناصری که طیف آنها فقط از

صفر تشکیل شده است، عناصر شبه پوچ‌توان جبر باناخ A نامیده می‌شوند. مجموعه چنین عناصری با

$$QN(A)$$

نشان داده می‌شود.

تعریف ۶.۲.۱ فرض کنیم A یک جبر باناخ و x عضوی در A باشد. شعاع طیفی x در A که با نماد $\rho(x)$ نشان داده می شود عبارت است از

$$\rho(x) = \sup\{|\lambda| : \lambda \in \sigma(x)\} = \max\{|\lambda| : \lambda \in \sigma(x)\}$$

قضیه ۱.۲.۱ [3, Thm. 3.2.8] فرض کنیم A یک جبر باناخ و x عضوی در A باشد. در این

صورت

(الف) $\sigma(x)$ فشرده و غیرتهی است،

(ب) برای $\lambda \in \sigma(x)$ ، $|\lambda| \leq \|x\|$ ؛

(ج) $\rho(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \|x^n\|^{\frac{1}{n}}$.

تعریف ۷.۲.۱ فرض کنیم A یک جبر باناخ و x عضوی در A باشد. قطر طیفی x در A که با نماد $\delta(x)$ نشان داده می شود عبارت است از

$$\delta(x) = \max\{|\lambda_1 - \lambda_2| : \lambda_1, \lambda_2 \in \sigma(x)\}$$

تعریف ۸.۲.۱ برای $K \subseteq \mathbb{C}$ تعداد عناصر متمایز مجموعه K را با $\#K$ و مجموعه آرگومان‌های اصلی عناصر غیرصفر مجموعه K را با $Arg K$ نشان می دهیم. بنابراین برای $K \subseteq \mathbb{C}$ خواهیم داشت $Arg K \subseteq (-\pi, \pi]$ و هرگاه $K = \{0\}$ ، $Arg K = \emptyset$.

لم ۱.۲.۱ [3, Cor. 3.4.12] فرض کنیم f یک تابع تحلیلی روی دامنه D از صفحه مختلط به توی جبر باناخ A باشد. هرگاه برای هر $\lambda \in D$ ، داشته باشیم $\sigma(f(\lambda)) \subset \mathbb{R}$ ، آنگاه $\sigma(f(\lambda))$ روی D ثابت است.

لم ۲.۲.۱ (ژاکوبسن^۱) [3, Lem. 3.1.2] فرض کنیم A یک جبر یکدار و x, y دو عضو دلخواه در A باشند. آنگاه برای هر λ مختلط و مخالف صفر، $\lambda 1 - xy$ در A وارون پذیر است اگر و تنها اگر $\lambda 1 - yx$ در A وارون پذیر باشد.

^۱Jacobson

بنابراین در جبر باناخ A ، برای هر $x, y \in A$ داریم $\sigma(xy) \cup \{0\} = \sigma(yx) \cup \{0\}$ و در نتیجه برای هر $x, y \in A$ $\rho(xy) = \rho(yx)$.

قضیه ۲.۲.۱ (نگاشت طیفی) [3, Thm. 3.3.3] فرض کنیم A یک جبر باناخ و x عضو دلخواهی در A باشد. مجموعه باز Ω از صفحه مختلط شامل $\sigma(x)$ و خم هموار Γ که $\sigma(x)$ را در Ω احاطه می کند، در نظر می گیریم. در این صورت نگاشت زیر از $H(\Omega)$ (جبر توابع تحلیلی روی Ω) به A ، که به صورت

$$f \rightarrow f(x) = \frac{1}{2\pi i} \int_{\Gamma} f(\lambda)(\lambda \mathbf{1} - x)^{-1} d\lambda$$

تعریف می شود، دارای ویژگی های زیر است:

(الف) $(f_1 + f_2)(x) = f_1(x) + f_2(x)$ ،

(ب) $(f_1 \cdot f_2)(x) = f_1(x) \cdot f_2(x) = f_2(x) \cdot f_1(x)$ ،

(ج) $I(x) = x$ و $\mathbf{1}(x) = \mathbf{1}$ (هرگاه $I(\lambda) = \lambda$)،

(د) $\sigma(f(x)) = f(\sigma(x))$.

قضیه ۳.۲.۱ [3, Thm. 3.3.5] فرض کنیم A یک جبر باناخ یکدار، x عضوی از A و α به $\sigma(x)$ تعلق نداشته باشد. در این صورت

$$\text{dist}(\alpha, \sigma(x)) = \frac{1}{\rho((\alpha \mathbf{1} - x)^{-1})}$$

قضیه ۴.۲.۱ [3, Thm. 3.3.6] فرض کنیم A یک جبر باناخ باشد. هرگاه x عضو دلخواهی در A باشد که $\sigma(x)$ صفر را از بی نهایت جدا نکند (یعنی صفر در مولفه بی کران $\mathbb{C} \setminus \sigma(x)$ باشد)، آنگاه $y \in A$ وجود دارد طوری که $x = e^y$.

قضیه ۵.۲.۱ [16, Lem. 10.17] فرض کنیم A یک جبر باناخ باشد. برای $n = 1, 2, \dots$ $x_n \in G(A)$ و x یک نقطه مرزی $G(A)$ باشد. در این صورت اگر $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = x$ آنگاه

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \|x_n^{-1}\| = \infty$$

تعریف ۹.۲.۱ فرض کنیم A یک جبر باناخ باشد. تابع خطی χ روی A را کاراکتر نامیم هرگاه ضربی و ناصفر باشد. در حالتی که A یکدار باشد شرط آخر معادل با این است که $\chi(1) = 1$. اگر χ یک کاراکتر روی جبر باناخ جابه جایی یکدار A باشد به راحتی می توان بررسی کرد که برای هر x در A ، $\chi(x) \in \sigma(x)$. در نتیجه خواهیم داشت $\|\chi(x)\| \leq \rho(x) \leq \|x\|$ و بنابراین هر کاراکتر، پیوسته است. مجموعه کاراکترها روی جبر باناخ A با نماد $\Delta(A)$ نشان داده می شود.

لم ۳.۲.۱ [3, Thm. 4.1.2] فرض کنیم A یک جبر باناخ جابه جایی یکدار باشد. آنگاه برای هر $x \in A$ ، $\sigma(x) = \{\chi(x) : \chi \in \Delta(A)\}$.

لم ۴.۲.۱ [16, Thm. 11.23] فرض کنیم A یک جبر باناخ و x, y دو عضو دلخواه در A باشند طوری که $xy = yx$ ، آنگاه $\sigma(xy) \subseteq \sigma(x)\sigma(y)$ و $\sigma(x+y) \subseteq \sigma(x) + \sigma(y)$.

لم ۵.۲.۱ [3, Cor. 3.2.10] فرض کنیم A یک جبر باناخ و x, y دو عضو دلخواه در A باشند طوری که $xy = yx$ ، آنگاه $\rho(xy) \leq \rho(x)\rho(y)$ و $\rho(x+y) \leq \rho(x) + \rho(y)$.

تعریف ۱۰.۲.۱ فرض کنیم K زیرمجموعه فشرده ای از صفحه مختلط باشد. در این صورت

$$\hat{K} = \{z \in \mathbb{C} : |p(z)| \leq \max_{u \in K} |p(u)|, \forall p \in P_*(K)\}$$

که در آن $P_*(K)$ جبر چندجمله ای های مختلط روی K است. در واقع دیده می شود که \hat{K} برابر است با اجتماع K و مولفه های کراندار $K \setminus \mathbb{C}$.

پیش از بیان قضیه بعد لازم به ذکر است که برای جبر باناخ A مولفه همبندی $G(A)$ که شامل A است با $G_1(A)$ نمایش داده می شود.

قضیه ۶.۲.۱ [3, Thm. 3.3.7] فرض کنیم A یک جبر باناخ باشد. در این صورت $G_1(A)$ برابر است با مجموعه همه حاصل ضرب های متناهی به شکل $e^{x_1} \dots e^{x_n}$ که در آن $x_1, \dots, x_n \in A$.

لم ۶.۲.۱ [3, Lem. 3.1.1] فرض کنیم A یک جبر باناخ یکدار باشد. در این صورت هر ایده آل چپ (راست) از A را می توان در یک ایده آل ماکزیمال چپ (راست) از A نشان داد.